

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

17 juni 2005

ONTWERP VAN DECREET

tot regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door de heer Tom Dehaene en mevrouw Gerda Van Steenberge**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Luc Martens.

Vaste leden:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack,
de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;
de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera Jans, de heren Luc
Martens, Steven Vanackere;
de heer Marnic De Meulemeester, de dames Margriet
Hermans, Vera Van der Borgh;
de heren Bart Caron, Kurt De Loor, mevrouw Elke Roex.

Plaatsvervangers:

de heer Erik Arckens, de dames An Michiels, Monique Moens,
de heer Jurgen Verstrepen, mevrouw Linda Vissers;
de dames Cathy Berx, Kathleen Helsen, Trees Merckx-Van Goye,
Monica Van Kerrebroeck;
mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marc Cordeel, mevrouw
Hilde Eeckhout;
de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint, de heer
Herman Reynders.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;
mevrouw Helga Stevens.

Zie:

371 (2004-2005)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
II. Algemene bespreking	5
III. Artikelsgewijze bespreking en stemming	11
IV. Stemming over het geheel	16
Tekst aangenomen door de commissie	17

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin behandelde het ontwerp van decreet tot regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen op 14 juni 2005 (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 371/1*).

De amendementen bij het ontwerp van decreet zijn opgenomen in *Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 371/2*.

I. Toelichting door mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Minister *Inge Vervotte* zegt dat dit ontwerp van decreet tot regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen bijzonder belangrijk is, ook al gaat het misschien niet om veel dossiers. Voor de betrokken dossiers kan dit decreet echter voor een betekenisvol verschil zorgen, zowel voor het kind als voor de ouders.

Het gaat hier immers niet alleen om een belangrijke, maar ook om een heel gevoelige materie. Kinderen die worden afgestaan, worden sowieso uit de context van hun geboorte weggehaald en komen in een vaak geheel nieuwe wereld terecht. Voor de afstandsouders is het afstaan van een kind uiteraard vaak een pijnlijke zaak. De adoptieouders wacht dikwijls een lijdensweg met veel onzekerheden, verwachtingen enzovoort. Daarom is het belangrijk dat er een rechtszeker en kwaliteitsvol kader komt.

Met het voorliggend ontwerp wordt beoogd tegemoet te komen aan een aantal knelpunten van de huidige regelgeving en de adoptieprocedure af te stemmen op de nieuwe federale wet, die op 1 september 2005 van kracht wordt. Het is de bedoeling dat ook Vlaanderen tegen dan klaar is. Er is een samenwerkingsakkoord afgesloten tussen de gemeenschappen en de federale overheid. Het instemmingsdecreet zal aan het parlement worden voorgelegd. Dat zal echter maar na het zomerreces kunnen gebeuren. Het samenwerkingsakkoord kan retroactief in werking treden, zodat er voor de inwerkingtreding van de decreten geen probleem is.

Dit ontwerp van decreet bouwt verder op de drie grote pijlers van het decreet van 30 april 2004:

- het zich inschrijven in de federale procedure, waarbij Vlaanderen verantwoordelijk is voor de voorbereiding en het gezinsonderzoek;
- de professionalisering van de bemiddeling via duidelijk afbakenen van de kerntaken van de bemiddeling en de subsidiëring van de adoptiediensten. Omwille van de gevoelige situaties en de vaak complexe adoptiedossiers, is het nodig dat duidelijke afspraken worden gemaakt die gecontroleerd kunnen worden;
- de aandacht voor de nazorg.

Er is gekozen voor een onderscheid tussen binnenlandse en interlandelijke adoptie. Binnenlandse adoptie heeft immers een andere specificiteit. Bovendien is bij binnenlandse adoptie de afstandsouder veel nabijer en staan de drie betrokken partners – de adoptieouders, het adoptiekind en de afstandsouders – in een veel nauwere relatie tot elkaar. Momenteel wordt overleg gepleegd met het terrein om na te gaan hoe die specifieke gevoeligheden en de andere begeleiding die nodig is, in regelgeving kunnen worden vertaald.

Belangrijk bij het voorliggend ontwerp is ook dat Kind en Gezin wordt aangewezen als de centrale autoriteit en dat binnen die centrale autoriteit een Vlaamse adoptieambtenaar wordt aangesteld. Er is voor Kind en Gezin gekozen omdat deze overheidsinstelling al expertise heeft uitgebouwd met betrekking tot het toezicht en de ondersteuning van kandidaat-adoptanten.

Daarnaast wordt er in tegenstelling tot het decreet van 30 april 2004, geen Hoge Raad voor Adoptie opgericht. Die Hoge Raad was bedoeld als een advies- en overlegorgaan waarin alle betrokkenen van het adoptiewerkveld vertegenwoordigd waren. In het kader van Beter Bestuurlijk Beleid werd echter het decreet op de strategische adviesraden goedgekeurd en het samengaan van de advies- en overlegfunctie is op grond van dit decreet niet meer mogelijk.

Wat de budgettaire impact van het decreet betreft, moet rekening worden gehouden met de verschillende fasen van een adoptie: de voorbereiding, het gezinsonderzoek, het vonnis van de jeugdrechter,

de adoptiedienst en de nazorg. Er is bewust gekozen voor meer subsidiëring van de diensten, waardoor de eigenlijke dossierkosten verminderen. Tot vandaag betaalt men bij een adoptie eigenlijk mee voor de werkings- en personeelskosten, want de huidige subsidiëring is maar minimaal. In het decreet zijn de erkenningsvoorwaarden voor elke fase opgenomen.

Voor de nazorg werd uitdrukkelijk gekozen voor de subsidiëring van een steunpunt voor nazorg, dat alles rond nazorg moet coördineren. De gespecialiseerde nazorg door de CGG's werd hier echter niet mee opgenomen en zal bekeken worden binnen de convenants die met deze centra worden afgesloten. De trefgroepen kunnen wel erkend worden, maar niet meer gesubsidieerd. Momenteel ontvangt immers geen enkele trefgroep een aparte subsidiëring van de overheid. Het beleid ten aanzien van alle trefgroepen zal bekeken worden. Via het Steunpunt Nazorg worden de trefgroepen adoptie wel nog bij het nazorggebeuren betrokken.

II. Algemene bespreking

Uiteenzetting van mevrouw Gerda Van Steenberge

Mevrouw Gerda Van Steenberge merkt op dat dit decreet nodig is, omdat er een federale wetgeving bestond rond adoptie, die aanvankelijk op 1 januari 2005 in werking zou treden, wat nadien verschoven werd naar 1 september 2005. Zal dat echter wel kunnen op die datum? Zoals de minister al opmerkte, is er immers, afgezien van nieuwe gemeenschapsdecreten, ook een samenwerkingsakkoord nodig. Dat samenwerkingsakkoord is blijkbaar rond, maar het moet nog via een instemmingsdecreet aan het parlement worden voorgelegd. Met het zomerreces dat voor de deur staat, is niet meteen duidelijk wanneer dat samenwerkingsakkoord nog kan worden goedgekeurd voor 1 september.

Er moet nochtans nog heel wat worden geregeld in dat samenwerkingsakkoord, onder meer de thema's voor het maatschappelijk onderzoek. Dat is toch een vrij belangrijk gegeven, want het is de jeugdrechter die de kandidaat-adoptanten naar een dienst voor maatschappelijk onderzoek stuurt. Die dienst moet toch weten welke thema's hij

moet behandelen, maar dat kan nog niet want er is nog geen samenwerkingsakkoord. Ook de buitenlandse kanalen waarmee de adoptiediensten in contact treden, moeten via een samenwerkingsakkoord met het ministerie van Buitenlandse Zaken goedgekeurd worden. Zelfs het model van attest dat moet bewijzen dat de kandidaat-adoptanten een voorbereiding hebben gevolgd, zal geconcipeerd worden via een samenwerkingsakkoord. Het installeren van de Vlaamse Centrale Autoriteit kan blijkbaar niet los worden gezien van beslissingen op federaal niveau en van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid. Nogal wat zaken moeten dus nog worden geregeld en naar alle waarschijnlijkheid zal het samenwerkingsakkoord op 1 september nog niet zijn goedgekeurd. Ook de federale wet zal dan dus niet in werking kunnen treden. Hoe gaat men dat proberen op te lossen? Gaan er in een overgangsfase toch dossiers kunnen ingediend worden op de oude wijze? De minister ziet blijkbaar geen probleem, omdat het samenwerkingsakkoord retroactief kan worden toegepast. Nieuwe dossiers zullen echter niet vanaf 1 september kunnen worden ingediend via de Vlaamse Centrale Autoriteit, omdat met de voorbereidingsfase nog niet kan worden begonnen.

Voorts wordt gekozen voor een afzonderlijke behandeling van interlandelijke en binnenlandse adoptie. Voor de onderliggende beweegredenen kan begrip worden opgebracht, maar toch is het jammer dat de binnenlandse adoptie niet een even snelle behandeling krijgt als de interlandelijke adoptie. Sommige kinderloze koppels overwegen immers eerst binnenlandse adoptie, maar gaan nadat ze op de gebrekkige regelgeving zijn gestuit, uiteindelijk toch over tot interlandelijke adoptie. De spreekster wenst daarom een lans te breken voor een snelle regeling van de binnenlandse adoptie.

De Vlaams-Belangfractie is zeker niet gekant tegen interlandelijke adoptie en heeft er begrip voor dat het decreet moet worden aangepast. De procedure die werd uitgewerkt, is echter bijzonder zwaar en sommige kandidaat-adoptanten zullen daar misschien ontmoedigd door worden. Het begint immers met het aanvragen van een dossier bij de Vlaamse Centrale Autoriteit, dan moet men naar een voorbereidingscentrum. De voorbereiding wordt binnen een 'redelijke termijn' gegeven, maar dat wordt niet nader verduidelijkt. Na het volgen van de voorbereiding krijgt men een attest

en moet men naar de jeugdrechter, die de kandidaat-adoptanten doorverwijst naar een dienst voor maatschappelijk onderzoek. Met een beslissing van de jeugdrechter kan men dan ofwel kiezen voor een zelfstandige aanpak, ofwel naar een adoptiedienst stappen. Die adoptiedienst zorgt voor bemiddeling, zoekt naar geschikte buitenlandse kanalen en staat in voor de eerste nazorg. Daarna komt men bij het Steunpunt Nazorg Adoptie terecht. Men moet dus niet minder dan zeven stappen doorlopen.

De Vlaamse adoptieambtenaar heeft blijkbaar de facto de operationele leiding van de Vlaamse Centrale Autoriteit. Het lijkt weinig waarschijnlijk dat die ambtenaar alle dossiers zal opvolgen. Het zou misschien praktisch zijn dat één persoon de kandidaat-adoptanten zou volgen gedurende het volledige proces. Uit de voorliggende stukken kan niet worden afgeleid hoe dat in de praktijk zal verlopen. Moeten de mensen zelf van de ene dienst naar de andere gaan of zal er een persoon zijn die hen begeleidt?

Met de keuze voor een subsidiëring van de diverse instanties, is de financiële impact voor de overheid vrij groot. De kandidaatadoptanten zelf zouden dan een, weze het beperkt, forfaitair bedrag moeten betalen, afhankelijk van hun inkomen. Dat roept toch vragen op. Om een kind te krijgen via de natuurlijke weg of via in-vitrofertilisatie, zijn de kosten niet inkomensafhankelijk. Waarom moet dat hier dan wel? Een kinderwens zou niet afhankelijk mogen zijn van het inkomen.

Wat tenslotte het inzagerecht van de geadopteerden betreft, zegt mevrouw Van Steenberge dat zij het daarmee tenvolle eens is.

Uiteenzetting van mevrouw Elke Roex

Mevrouw *Elke Roex* heeft, wat de timing betreft, begrip voor het loskoppelen van binnenlandse en interlandelijke adoptie. Tegelijkertijd pleit zij wel voor gezamenlijke procedures, zeker voor de voorbereiding. Kandidaat-adoptanten weten vaak vooraf nog niet of ze voor binnenlandse of interlandelijke adoptie zullen kiezen. Dat proces doormaken en die keuze maken, is een volwaardig onderdeel van de voorbereiding en een loskoppeling is dus niet altijd evident. Bij de opmaak van het decreet over binnenlandse adoptie zou men

dan ook zoveel mogelijk moeten streven naar integratie in het decreet betreffende de interlandelijke adoptie, zodat de gemeenschappelijke fases bewaakt kunnen worden.

Zoals door mevrouw Van Steenberge al werd opgemerkt, wordt men met diverse diensten geconfronteerd als men het hele traject voor een adoptie doorloopt. Het is dan ook heel belangrijk dat werk wordt gemaakt van de samenwerking en de netwerking tussen die diensten. Kandidaat-adoptanten mogen niet het gevoel krijgen dat zij van het kastje naar de muur worden gestuurd. Er zou ook moeten worden vermeden dat zij diverse malen hetzelfde verhaal moeten vertellen, wat soms pijnlijk is en in elk geval zinloos en niet efficiënt is.

Uiteenzetting van mevrouw Vera Van der Borgh

Mevrouw *Vera Van der Borgh* vindt het positief dat het voorliggend ontwerp van decreet de filosofie respecteert van het decreet van 30 april 2004 tot regeling van de binnenlandse en interlandelijke adoptie. Tegen het splitsen van binnenlandse en interlandelijke adoptie is er geen bezwaar. De minister heeft trouwens al aangekondigd dat de hervorming van de binnenlandse adoptie verder zal worden uitgewerkt. Gelet op het aantal diensten en het zeer beperkte aantal adopties, is dat zeker nodig.

De bepalingen inzake de diensten voor maatschappelijk onderzoek vormen op zich geen enkel probleem. De VLD heeft echter altijd al wat problemen gehad met de evaluatieteams van het CAW en vraagt om bij het uitwerken van de uitvoeringsbesluiten bijzondere aandacht te besteden aan de knelpunten die er daaromtrent zijn geweest.

Wat allicht altijd een pijnpunt zal blijven, is het onderzoek van de buitenlandse kanalen. Het is dan ook een goede zaak dat op de suggestie van de VLD is ingegaan om de samenwerking met Buitenlandse Zaken officieel te maken. Dat een beroep kan worden gedaan op de ambassades, die vertrouwd zijn met plaatselijke gewoonten en situaties vaak beter kunnen inschatten, betekent ongetwijfeld een meerwaarde. Men moet echter ook realistisch zijn, want de mogelijkheden zullen altijd beperkt blijven. Het is bijzonder moeilijk om voor een aantal landen een waterdichte garantie te

geven. Dat wordt best duidelijk kenbaar gemaakt naar buiten, zodat kandidaat-adoptanten vooraf weet hebben van mogelijke problemen. Het zou dus goed zijn dat de overheid in alle bescheidenheid te kennen geeft wat zij wel en niet kan doen.

Dat er in de nazorg is gesnoeid, is wel wat jammer. In een commissie die zich met welzijnsaangelegenheden inlaat, is dat immers als het ware de 'core business'. Het gevoel bestaat echter dat hier de klemtoon wat te veel op het juridische aspect wordt gelegd. Een adoptie verkrijgen is immers maar één zaak, eenmaal het kind er is duiken er vaak andere problemen op. Op dat gebied is de overheid de afgelopen jaren wat tekortgeschoten en er zou moeten worden vermeden dat dit nu opnieuw het geval is.

Uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels

Mevrouw *Mieke Vogels* hoopt dat er met dit nieuwe decreet een einde zal komen aan een periode van veel moeilijkheden rond adoptie. Zij maakt zich echter, net als mevrouw Van Steenberge, zorgen: zal de nieuwe procedure klaar zijn op 1 september? Dit decreet wordt ter elfder ure ingediend, het samenwerkingsakkoord is er nog niet en het is niet duidelijk of het de bedoeling is dat nog voor het zomerreces door het parlement te krijgen.

In elk geval was een aanpassing van de Vlaamse regelgeving onvermijdelijk. De grote moeilijkheden tot nu toe waren van tweeërlei aard. Er was vooreerst het feit dat het Vlaamse adoptiedecreet zich juridisch wat op drijfzand bevond, omdat België, eigenlijk geen juridisch kader had. Dat is nu geregeld, maar de Vlaamse procedure moet daar nu op worden afgestemd. Voorts was er ook kritiek op de logge procedure, op de kostprijs en op de betutteling die er soms bleek te zijn. Of hieraan nu wordt tegemoet gekomen, is nog de vraag. De procedure wordt immers nog uitgebreid. Hopelijk zal het samenwerkingsakkoord toelaten dat dit vlot verloopt in de praktijk. Het is een goede zaak dat het centrum waaraan het maatschappelijk onderzoek wordt toegewezen door de jeugdrechter, zelf initiatief neemt, maar hopelijk zullen die centra ook voldoende middelen krijgen om de procedure zo snel mogelijk af te handelen.

Een van de belangrijkste beslissingen die met dit decreet worden genomen, is dat de Vlaamse Cen-

trale Autoriteit opnieuw bij Kind en Gezin wordt gebracht. De spreekster is daar niet per definitie tegen gekant, maar wijst er wel op dat Kind en Gezin eerder vragende partij was om dat niet meer te moeten doen. Toen was ervoor gekozen om dit naar de administratie Welzijn over te hevelen. In de memorie van toelichting wordt nu gesteld dat er adviezen zijn van Kind en Gezin en van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, maar die adviezen zijn niet bij de documenten gevoegd. Het zou toch interessant zijn om die adviezen te kennen. In de memorie van toelichting wordt ook gesteld dat Kind en Gezin decretaal bevoegd is voor het behartigen van de levenskansen, het welzijn en de gezondheid van het kind en dat het een aantal specifieke taken toebedeeld krijgt, waarvoor het de nodige middelen zal moeten krijgen. Zijn die middelen al gevonden en wat is de mening van Kind en Gezin over het opnieuw onder haar vleugels brengen van de centrale autoriteit?

Blijven de voorbereidingscentra de centra die nu werkzaam zijn? Of moeten die centra een nieuwe erkenning krijgen en, zo ja, kan dat nog wel voor 1 september? Dezelfde vraag kan worden gesteld voor de diensten voor maatschappelijk onderzoek. Momenteel is daarvoor één CAW per provincie erkend. In het verleden was daar nogal wat kritiek over. Blijkbaar is het nu de bedoeling dat nieuwe centra worden erkend. Gaat het dan om dezelfde centra of zullen er nieuwe worden erkend? Blijven die centra ressorteren onder het algemeen welzijnswerk? In de sector blijkt enige ongerustheid te bestaan over een brief van Kind en Gezin aan de ouders die momenteel in een procedure zitten. In die brief wordt de ouders erop gewezen dat zij er rekening mee moeten dat de jeugdrechter vanaf 1 september bevoegd zal zijn. Voorts zou er ook worden gemeld dat het niet zeker is dat de diensten waar nu het maatschappelijk onderzoek gebeurt, in de toekomst nog zullen worden erkend. Het spreekt voor zich dat de ongerustheid bij de diensten, die al zowat vijf jaar bestond, daardoor nog is aangewakkerd. Komt er een nieuwe procedure of is men van plan de erkenningen van de bestaande diensten te verlengen onder het nieuwe decreet? Kan dat allemaal nog voor 1 september worden gerealiseerd of moet rekening worden gehouden met een overgangprocedure?

Wat de adoptiediensten betreft, is het absoluut nodig dat die worden geprofessionaliseerd. In het verleden is daar nooit geld voor vrijgemaakt, nu

is dat wel het geval, zij het via de subsidies voor de dossiers. Is er al zicht op hoe die professionalisering zal worden waargemaakt? Komt er één Vlaamse adoptiedienst die voor alle landen werkt of blijven er in bepaalde landen of regio's gespecialiseerde adoptiediensten?

Tot slot vraagt mevrouw Vogels of de middelen waarin in dit decreet wordt voorzien, vanaf 1 september zullen voorhanden zijn, dan wel vanaf 1 januari 2006.

Uiteenzetting van de heer Tom Dehaene

De heer *Tom Dehaene* zegt dat ook hij begrip heeft voor het loskoppelen van de binnenlandse en de interlandelijke adoptie, maar zich ook aansluit bij de bezorgdheid die daaromtrent al werd geuit. Het lijkt inderdaad aangewezen om minstens een deel van de procedure parallel te laten verlopen, zodat kandidaat-adoptanten al kunnen beginnen met de procedure zonder meteen een definitieve keuze te moeten maken. Voorts zou men de kostprijs van een adoptie zoveel mogelijk moeten opvolgen en erop toezien dat de procedure zo vlot mogelijk verloopt.

De keuze voor de jeugdrechter in plaats van Kind en Gezin en de beginseltoestemming, was weliswaar een federale beslissing, maar het is nog de vraag of dat een en ander vlotter zal doen verlopen.

Dat de diensten zullen worden gesubsidieerd in plaats van de individuen, is een goede zaak. Wat de overgangsfase betreft: wat gebeurt er met de dossiers die al lopende zijn? Worden die verder afgehandeld of wat is daarvoor geregeld?

Reactie van minister Inge Vervotte, met replieken van de leden

Minister *Inge Vervotte* zegt dat het samenwerkingsakkoord volledig rond is en ondertekend is. Het ligt momenteel voor advies bij de Raad van State en kan nadien aan het parlement worden voorgelegd. Dat brengt geen problemen mee voor de uitvoering, omdat het akkoord vooral te maken heeft met de afstemming tussen de overheden zelf, maar geen afdwingbare voorwaarden bevat voor het adoptieproces. De samenwerking tussen de diverse overheden heeft niet rechtstreeks te maken

met het adoptieproces, zodat geen problemen worden verwacht inzake de uitvoerbaarheid op het terrein. Het akkoord houdt ook geen verplichtingen in naar de burger toe en kan daardoor retroactief in werking treden.

Wat het loskoppelen van binnenlandse en interlandelijke adoptie betreft, moet er rekening mee worden gehouden dat voor de minimale voorwaarden, zoals het toekennen van taken als voorbereiding en het maatschappelijk onderzoek, een besluit wordt uitgewerkt, zodat er ook voor de binnenlandse adoptie vanaf 1 september een regeling is. Daarvoor wordt een wijziging uitgewerkt van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 april 2002 inzake binnenlandse adoptie. Zoals al gezegd, wordt het wel belangrijk geacht om rekening te houden met de specificiteit en wordt daarover overleg gepleegd op het terrein. Dat verklaart meteen waarom er wat vertraging is, omdat er op het terrein nog wat discussies over zijn. Hoe dan ook wordt dit wel degelijk meegenomen. Over de binnenlandse adoptie zal er een aanvulling komen bij het voorliggend ontwerp en daarbij zal zoveel mogelijk naar gemeenschappelijkheid worden gestreefd.

Bij de voorbereiding is inderdaad sprake van een 'redelijke termijn', maar in de procedure zijn wel degelijk concrete termijnen opgenomen. Zo beveelt de jeugdrechter bijvoorbeeld een onderzoek binnen twee maanden. Het is correct dat de procedure zwaar is, maar dat heeft vooral te maken met wat door het Verdrag van Den Haag wordt opgelegd. Aan de andere kant is het ook verantwoord om een aantal fasen in te bouwen in een adoptieprocedure. Niemand wenst dat dit een lichtzinnige procedure zou zijn, ook de kandidaat-adoptanten niet.

Aangaande de kosten en de stelling dat een kindwens niet afhankelijk mag zijn van het inkomen, zegt de minister dat dit een van de redenen is waarom de kosten zo beperkt mogelijk worden gehouden. De kosten zijn inderdaad behoorlijk hoog en ze zullen ook in de toekomst niet gering zijn. Persoonlijk is de minister van oordeel dat solidariteit altijd via een draagkrachtprincipe zou moeten worden nagestreefd. Dat betekent wel dat de kosten zoveel mogelijk moeten worden gedrukt, want het inkomen mag inderdaad geen barrière zijn.

De erkenningsvoorwaarden voor de diensten voor maatschappelijk onderzoek staan in het decreet en voor de erkenning van diensten zullen er uitvoeringsbesluiten komen, met aandacht voor de bekommernissen die hier zijn vertolkt. Enerzijds wordt er naar continuïteit gestreefd, anderzijds zal er ook rekening worden gehouden met bemerkingen uit diverse fracties.

De controle van de buitenlandse kanalen is expliciet opgenomen bij de opdrachten van de Vlaamse Centrale Autoriteit. Het is belangrijk dat dit in samenwerking gebeurt met Buitenlandse Zaken en ook bijvoorbeeld met ngo's, omdat die vaak meer vertrouwd zijn met de specifieke situatie in bepaalde landen.

Wat de nazorg betreft, heeft de minister begrip voor de opmerkingen. Zij wijst er wel op dat het in het algemeen geen goede zaak is om de deskundigheid in het welzijns- en gezondheidslandenschap te categoriaal op te zetten. Dat is ook hier de keuze die is gemaakt: de bedoeling is dat het Steunpunt Nazorg Adoptie gaat coördineren en een beroep gaat doen op de deskundigheid waar die zit. Dat kan onder meer bij de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg zijn, maar ook bij andere diensten die op de hoogte zijn van opvoedingsproblemen, bijvoorbeeld de opvoedingswinkels. Er is heel wat expertise aanwezig rond opvoeding, hechting enzovoort.

Wat de keuze van Kind en Gezin voor de Vlaamse Centrale Autoriteit betreft, is het zo dat geen formele adviezen zijn gevraagd. Er is wel geïnformeerd naar het standpunt van de betrokken administraties omdat dit uiteraard belangrijk is. Er is vertrokken van de vraag waar de Vlaamse Centrale Autoriteit best thuishoort, waarna er een aantal bevragingen zijn geweest. Kind en Gezin wordt nauw geassocieerd met alles wat te maken heeft met opvoeding, met gezinsondersteuning en dergelijke. Bovendien was er, met het inschakelen van de jeugdrechtsbank, ook een uitdrukkelijke vraag van de ouders om de procedure 'zo normaal mogelijk' te laten verlopen. Kind en Gezin is nu eenmaal goed bekend en staat ook goed aangeschreven bij het publiek en is in dat opzicht een logische keuze. Met de duidelijke procedure die nu is ingeschreven is, in juridisch en financieel opzicht, de garantie om dit in de praktijk te kunnen waarmaken iets groter.

Inzake de professionalisering van de adoptiediensten, wijst de minister erop dat er een extra subsidiëring komt. Daaraan worden wel bijkomende criteria verbonden in het decreet, onder meer met het oog op transparantie en op het beperken van de kosten. De Vlaamse Centrale Autoriteit moet voor de controle instaan. Er wordt dus een dubbel spoor gevolgd: de subsidies worden opgetrokken, maar daar worden wel bijkomende voorwaarden aan verbonden.

Op de begroting 2005 zijn de nodige middelen ingeschreven. Voor de overgangsfase zijn door de federale overheid de nodige maatregelen getroffen, zodat wie nu de voorbereiding volgt of bezig is met evaluatieonderzoeken, daarmee kan doorgaan in de nieuwe procedure. Er is inderdaad voor gekozen om de betrokkenen al op de hoogte te brengen. Daar werd eerlijkheidshalve bij vermeld dat over de erkenning nog beslissingen moeten worden genomen via uitvoeringsbesluiten.

Mevrouw *Mieke Vogels* stipt hierbij aan dat het uiteraard goed is dat de mensen op tijd worden verwittigd, maar dat het wat pijnlijk is dat diensten die nu het maatschappelijk onderzoek doen, via een brief aan hun klanten moeten vernemen dat er toch misschien andere organisaties zullen worden erkend. Dat leidt blijkbaar tot enige onrust. De minister stelde dat enerzijds naar continuïteit wordt gestreefd en anderzijds ook wordt gepoogd om dit moment aan te grijpen om tot een meer kwaliteitsvolle dienstverlening te komen. Op de concrete vragen heeft zij echter niet geantwoord. Blijven de diensten voor maatschappelijk onderzoek in het raam van interlandelijke adoptie werken onder de CAW's?

De criteria in het decreet zijn bijzonder vaag: het gaat daar onder meer over neutraliteit, respect voor de filosofische overtuiging, rekening houden met de privacy, enzovoort. Dat is uiteraard belangrijk, maar het gaat daar niet om formele erkenningscriteria. De regering krijgt wel een mandaat om de programmering en de erkenningsprocedure uit te werken. Voor de CAW's laat dat echter nog heel wat onduidelijkheid bestaan: de huidige diensten beantwoorden uiteraard aan de criteria die hier worden vermeld.

De *minister* repliceert dat, zoals al gemeld, de criteria in het decreet staan. Via de uitvoeringsbesluiten zullen de diensten worden erkend en daar zal het moment worden aangegrepen om een gesprek

aan te gaan met de diensten om de kwaliteit van de dienstverlening nog te verbeteren. Als zij voldoen aan de erkenningsvoorwaarden is er geen enkel probleem om ze verder te erkennen.

De heer *Bart Caron* zegt dat er goede diensten bestaan. Het komt erop aan die zoveel mogelijk op Vlaams niveau te organiseren en zo weinig mogelijk in de justitiële sfeer. In het verleden zijn er wat problemen geweest met sommige CAW's. De uitvoeringsbesluiten zijn weliswaar een zaak van de Vlaamse Regering, maar het is niet meteen duidelijk welke alternatieven er zijn voor de bestaande soort van instellingen. Eventueel kunnen er wel andere in een provincie worden erkend, of kunnen de diensten beter worden uitgerust of opgeleid.

De *minister* benadrukt dat rekening zal worden gehouden met de continuïteit en de opgebouwde expertise. Zoals al gezegd, zal er echter gebruik worden gemaakt van de gelegenheid die zich aandient om waar mogelijk te verfijnen en te professionaliseren. Het feit dat er nu een overgangperiode is, maakt sommige diensten misschien wat zenuwachtig, maar ze weten ongetwijfeld wel waar ze aan toe zijn.

Mevrouw *Mieke Vogels* merkt op dat er intussen al zowat drie à vier jaar onzekerheid bestaat. In die omstandigheden is het normaal dat er enige ongerustheid bestaat. De heer *Luc Martens* tekent hierbij aan dat onder meer de heer Caron en hijzelf daaromtrent al vragen om uitleg hebben gesteld. De minister heeft daar telkens eenduidig op geantwoord. Voor wie die antwoorden met enige goede wil leest, zou er dan ook geen twijfel mogen bestaan.

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt inzake de keuze van Kind en Gezin als Vlaamse Centrale Autoriteit dat Kind en Gezin inderdaad een goede naam heeft en inderdaad de autoriteit in Vlaanderen is die zich met jonge kinderen inlaat. Daar staat echter tegenover dat Kind en Gezin de voorbije jaren zijn goede naam niet altijd heeft kunnen waarmaken inzake adoptie. De Vlaamse Centrale Autoriteit zou nu toch onder een gunstig gesternte moeten kunnen vertrekken. Kind en Gezin moet de mogelijkheid krijgen om het wat verspeelde krediet terug te winnen en moet dus voldoende middelen en personeel krijgen voor deze opdracht.

De *minister* zegt dat deze bekommernis zeker terecht is. Er zijn echter gewijzigde omstandig-

heden doordat Kind en Gezin niet meer tegelijk rechter en partij zal zijn. Mevrouw *Christine Faure*, stafmedewerker van het Team Kinderrechten en Adoptie van Kind en Gezin, voegt hieraan toe dat er formeel advies is gevraagd aan de raad van bestuur van Kind en Gezin voor wat het decreet op zich betreft. De raad heeft geantwoord dat Kind en Gezin bereid is deze taak op te nemen indien daar voldoende middelen tegenover staan. Kind en Gezin is dus bereid om een nieuwe start te nemen, maar verbindt daar een duidelijke voorwaarde aan.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* merkt op dat de minister aanvoert dat het samenwerkingsakkoord retroactief in werking kan treden. In de memorie van toelichting wordt echter gesteld dat in het uit te werken samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gemeenschappen een model van attest zal worden opgenomen dat moet bewijzen dat de kandidaat-adoptant een voorbereiding heeft gevolgd. In artikel 4 luidt het dat de voorbereiding binnen een 'redelijke termijn' wordt gegeven. Dat is weliswaar een rekbaar begrip, maar kan men zonder model van attest van start gaan? De *minister* antwoordt bevestigend. Het attest is vereist volgens de federale wetgeving, maar het hoeft niet noodzakelijk dat model te zijn. Iedere overheid is verantwoordelijk voor de eigen bevoegdheden en het samenwerkingsakkoord probeert voor zoveel mogelijk coherentie en doorstroming te zorgen. Het ontbreken van dat model van attest is dus geen belemmering, maar eens het model er is – en dat is een kwestie van dagen – zal het ongetwijfeld een verbetering blijken. Mevrouw *Gerda Van Steenberge* stipt nog aan dat in de memorie van toelichting ook wordt vermeld: "In het uit te werken samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gemeenschappen, worden de thema's die minimaal aan bod moeten komen in het maatschappelijk onderzoek aangegeven, zodat dit nu ook duidelijker is voor de kandidaat-adoptanten." Zal het samenwerkingsakkoord dan zo snel aan het parlement worden voorgelegd dat er nog geen enkel dossier in die fase zal zijn? De *minister* zegt dat het antwoord hier gelijklopend is: er is geen enkele belemmering, maar de coherentie en de kwaliteit zullen wel verbeteren door de samenwerkingsovereenkomst.

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat er voor de procedure aan Vlaamse kant duidelijk wordt gekozen voor continuïteit in de instrumenten. Voor de adoptiediensten is de continuïteit niet zo evident

omdat er een bijkomende subsidiëring komt en er in het verleden toch wel wat problemen waren. Geldt de startdatum van 1 september ook voor de erkenning van de nieuwe adoptiediensten en heeft Kind en Gezin al een idee van de richting waarin de reorganisatie zal gebeuren? De *minister* antwoordt dat er een overgangsregeling zal zijn. Voorlopig blijven de adoptiediensten functioneren, zodat er voldoende tijd is om het nodige te doen voor de nieuwe erkenningsvoorwaarden en de bijkomende subsidiëring. De Vlaamse Centrale Autoriteit zal nadat ze aan de slag is, worden gevraagd daar een voorstel rond te formuleren.

III. Artikelsgewijze bespreking en stemming

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen en definities

De artikelen 1, 2 en 3 worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

HOOFDSTUK II

De voorbereidingscentra

Artikel 4

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* merkt op dat zij er ook bij de algemene bespreking al heeft op gewezen dat in dit artikel sprake is van een 'redelijke termijn'. Wat wordt daarmee bedoeld?

De *minister* zegt dat redelijkheid een begrip is dat vrij algemeen wordt gehanteerd in juridische teksten. Op de bedenking van mevrouw *Van Steenberge* dat dit zeer rekbaar is en dat er toch enige indicatie zou moeten zijn over de duur van de voorbereidingsfase, antwoordt *de minister* dat er een professionalisering van de diensten komt en dat de termijn van twee maanden waarbinnen het maatschappelijk onderzoek moet worden gevoerd, alvast een indicatie is van de redelijkheid die wordt nagestreefd.

De heer *Bart Caron* is ervoor gewonnen om bij de regeling voor binnenlandse adoptie te proberen

om de notie 'redelijke termijn' wat concreter in te vullen. In de tekst is elders nog sprake van termijnen. Hij hoopt, in het belang van de ouders, dat die niet steevast worden uitgeput.

De heer *Tom Dehaene* merkt op dat de notie 'redelijke termijn' niet ongebruikelijk is. Ook in het vorige decreet werd die omschrijving gebruikt.

De heer *Luc Martens* zegt dat hij uit ervaring weet dat het inschrijven van een datum ook een keerzijde heeft. Soms wordt er alles aan gedaan om die termijn te halen en dat is niet altijd een goede zaak. Dat neemt niet weg dat deze vraag nader kan worden bekeken.

Artikel 4 wordt ongewijzigd aangenomen met 12 stemmen.

Artikelen 5, 6 en 7

De artikelen 5, 6 en 7 worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 8

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* merkt op dat het bedrag waarvan in dit artikel sprake is, volgens de toelichting een forfaitair bedrag is. Is dat ook hier inkomensgebonden of is dat alleen voor de kosten van de adoptiebemiddeling?

De *minister* antwoordt dat het hier om een vast bedrag gaat.

Artikel 8 wordt ongewijzigd aangenomen met 12 stemmen.

HOOFDSTUK III

Maatschappelijk onderzoek

Artikel 9

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* vraagt hoe de diensten voor maatschappelijk onderzoek zullen worden georganiseerd: per gerechtelijk arrondisse-

ment of per provincie? De *minister* antwoordt dat er per provincie één dienst zal zijn.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* vraagt hoe men zal kunnen garanderen dat al deze diensten op een gelijkaardige manier een onderzoek zullen doen. Het kan immers niet dat het resultaat afhangt van de dienst waar men terecht komt. Als er geen regels worden vastgesteld, hangt men af van het individu dat het onderzoek voert. De *minister* zegt hierop dat de Vlaamse Centrale Autoriteit in samenwerking met de diensten een draaiboek zal opstellen.

Artikel 9 wordt ongewijzigd aangenomen met 12 stemmen.

Artikelen 10, 11 en 12

De artikelen 10, 11 en 12 worden ongewijzigd aangenomen met 12 stemmen.

HOOFDSTUK IV

Adoptiebemiddeling

Artikel 13

Artikel 13 wordt zonder opmerkingen ongewijzigd aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 14

Mevrouw *Vera Van der Borgh* vraagt wat er met adoptiedossiers gebeurt als de erkenning wordt ingetrokken. Wie neemt dat dan over? En hoe moet het met de kandidaat-adoptanten die in een procedure zitten? De *minister* antwoordt dat dit in artikel 16 wordt geregeld: de Vlaamse Centrale Autoriteit treft de nodige maatregelen.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* merkt op dat in §5 wordt vermeld dat de adoptiedienst een schriftelijke overeenkomst opstelt met elke adoptant. Luidens de memorie van toelichting is dat om een zo transparant mogelijke dienstverlening te garanderen. Wat moet er dan wel in die overeenkomst staan? Is dat een resultaats- of een middelenver-

bintenis? In de toelichting wordt nog gezegd dat er in het verleden soms klachten waren over een te weinig transparante kostenberekening. Slaat de schriftelijke overeenkomst dan alleen op de kosten? De *minister* antwoordt dat de overeenkomst transparante afspraken zal bevatten inzake de procedure, de kostprijs, de duur en de gewaarborgde dienstverlening. Dat is belangrijk met het oog op een kwaliteitsverbetering omdat de Vlaamse Centrale Autoriteit dat zal kunnen controleren. Op de vraag van mevrouw *Gerda Van Steenberge* wat er gebeurt als er discussie over de overeenkomst ontstaat tussen de partijen, antwoordt zij dat daarvoor het verbintenisrecht van toepassing is.

Artikel 14 wordt ongewijzigd aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 15

Artikel 15 wordt zonder opmerkingen ongewijzigd aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 16

Artikel 16 wordt ongewijzigd aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 17 en artikel 18

De heer *Tom Dehaene* vraagt of men al een idee heeft over de omvang van de forfaitaire bijdrage. Zal er bijvoorbeeld met tabellen worden gewerkt, zodat voor iedereen duidelijk is wat de eventuele kosten zullen zijn?

De *minister* antwoordt dat er, zoals al gezegd, naar een verlaging van de dossierkosten wordt gestreefd via een hogere subsidiëring voor werkings- en personeelskosten. Daarnaast zal er ook nog een rechtstreekse overheidstoelage zijn. Die toelage zal afhangen van het kanaal, de kostprijs van het dossier en het inkomen van de adoptant. Daarvoor bestaan tabellen, maar er is nog geen zekerheid over de budgettaire middelen die zullen worden toegekend, zodat het ook geen zin heeft die tabellen nu al ter beschikking te stellen.

De artikelen 17 en 18 worden ongewijzigd aangenomen met 12 stemmen.

HOOFDSTUK V

De Vlaamse Centrale Autoriteit en de adoptieambtenaar

Artikel 19

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* stelt vast dat de Hoge Raad voor Adoptie niet zal worden opgericht, omdat in het raam van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) het decreet op de strategische adviesraden werd goedgekeurd en het samengaan van de overleg- en adviesfunctie op grond daarvan niet meer mogelijk is. In punt 17° van artikel 19 wordt gesteld dat de Vlaamse Centrale Autoriteit belast wordt met het organiseren van het structureel overleg tussen alle betrokken partners uit het adoptiewerkveld. Wat gebeurt er dan met de adviesfunctie van de Hoge Raad voor Adoptie?

De *minister* zegt hierop dat dit zal moeten worden bekeken bij de uitvoering van het BBB. Een mogelijke weg zou de oprichting kunnen zijn van een technische commissie voor adoptie in de schoot van de strategische adviesraad.

Een amendement, ingediend door de heer Tom Dehaene, de dames Helga Stevens en Elke Roex, de heer Luc Martens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Bart Caron, strekt ertoe in §2, 17°, de woorden “Steunpunt Nazorg” te vervangen door “Steunpunt Nazorg Adoptie” (371/2, am. nr. 1).

De heer *Tom Dehaene* merkt op dat het hier om de rechtzetting van een vergetelheid gaat.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 19 wordt eveneens met 12 stemmen aangenomen.

Artikel 20

Mevrouw *Vera Van der Borgh* vraagt of er voor de Vlaamse adoptieambtenaar een profiel zal wor-

den geschreven door de regering. Of kan Kind en Gezin terzake volledig autonoom beslissen? Welke criteria zullen daarbij worden gehanteerd?

De *minister* antwoordt dat Kind en Gezin inderdaad autonoom zal kunnen beslissen en ook de criteria zal vastleggen, uiteraard met respect voor de openbaarheid van bestuur.

HOOFDSTUK VI

Nazorg

Artikel 21

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* merkt op dat in §2, 1°, wordt geponeerd dat het Steunpunt Nazorg Adoptie als opdracht heeft het opzetten van netwerken tussen bestaande diensten en projecten die een rol spelen in de nazorg bij adoptie. Daartoe worden onder meer de voorbereidingscentra gerekend, wat de indruk wekt dat het over voorbereiding en niet over nazorg gaat. Kan er enige toelichting worden gegeven over wat met die netwerken precies wordt beoogd?

De *minister* geeft het voorbeeld van de expertise-netwerken rond dementie. Die vergelijking gaat weliswaar niet helemaal op maar ook die netwerken proberen zoveel mogelijk mensen uit het veld bijeen te brengen en voor afstemming te zorgen. Dat hoeft overigens niet mordicus letterlijk te gebeuren: het kan via diverse contacten verlopen en zelfs de vorm aannemen van een virtueel netwerk. Ook voor de nazorg rond adoptie is het belangrijk dat aanbevelingen kunnen worden meegenomen, ook als het om de voorbereiding gaat. Het is dan ook belangrijk dat alle actoren, ook al zijn die niet allemaal rechtstreeks betrokken bij het aspect van de nazorg, aan bod kunnen komen. Bij de nazorg kan immers ook aan het licht komen dat de voorbereiding moet worden bijgestuurd.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* wijst erop dat het Steunpunt Nazorg Adoptie de trefgroepen inzake adoptie zal ondersteunen. Hoe zal dat concreet gebeuren? Gaat het hier om subsidiëring?

De *minister* antwoordt ontkennend. Met ondersteuning worden zaken bedoeld als begeleiding, het verstrekken van de nodige informatie enzovoort.

De heer *Luc Martens* zegt dat trefgroepen in vele thema's voorkomen, verschillend van aard kunnen zijn en bezig zijn op tal van domeinen. Voor veel mensen zijn dat belangrijke plekken, omdat ze daar terecht kunnen en er vaak ook hulp vinden. Het zou goed zijn om met het oog op de toekomst na te gaan of geen globaal kader kan worden gecreëerd. Dat zal ongetwijfeld niet evident zijn, maar op die manier zou er een soort van kwaliteitsgarantie kunnen komen ten aanzien van die werking.

De *minister* zegt hierop dat de vzw Trefpunt algemene ondersteuning biedt voor trefgroepen in Vlaanderen. Daarnaast zijn er specifieke netwerken. Het is een goede zaak om enerzijds netwerking te hebben voor de expertise rond bepaalde thema's en anderzijds de professionalisering over trefgroepen algemeen te houden bij een daartoe geschikte dienst, en dat is Trefpunt.

Een amendement, ingediend door de heer Tom Dehaene, de dames Helga Stevens en Elke Roex, de heer Luc Martens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Bart Caron, strekt ertoe §1 te vervangen door:

“§1. De Vlaamse Regering erkent één vereniging zonder winstoogmerk als Steunpunt Nazorg Adoptie wanneer in de raad van bestuur van deze rechtspersoon een vertegenwoordiger zetelt van respectievelijk de adoptiediensten, de voorbereidingscentra, de trefgroepen en de diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie.” (371/2, am. nr. 2).

De heer *Tom Dehaene* wijst erop dat het juridisch initiatief tot de oprichting van een vzw niet kan uitgaan van de Vlaamse Regering. Wanneer de Vlaamse Regering vaststelt dat een bepaalde vzw voldoet aan de gestelde voorwaarden, kan zij de erkenning als Steunpunt Nazorg Adoptie toekennen.

Een amendement, ingediend door de heer Tom Dehaene, de dames Helga Stevens en Elke Roex, de heer Luc Martens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Bart Caron, strekt ertoe in §2 de inleidende zin te vervangen door wat volgt:

“§2. Om erkend te kunnen worden en blijven, moet de vereniging zonder winstoogmerk, bedoeld in §1, volgende opdrachten vervullen:” (371/2, am. nr. 3).

De heer *Tom Dehaene* merkt op dat dit amendement voortvloeit uit het voorgaande amendement.

De amendementen 2 en 3 worden eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 21 wordt eveneens aangenomen met 12 stemmen.

Artikelen 22 en 23

De artikelen 22 en 23 worden bij afzonderlijke stemming aangenomen met 12 stemmen.

HOOFDSTUK VII

De zelfstandige adoptie

Artikel 24

Artikel 24 wordt ongewijzigd aangenomen met 12 stemmen.

HOOFDSTUK VIII

Dossiers uit het verleden

Artikel 25

Mevrouw *Mieke Vogels* vraagt of dit artikel ook met terugwerkende kracht zal gelden. Wat met mensen die een zelfstandige adoptie hebben gedaan?

De *minister* zegt dat er maar een effectief inzage-recht kan zijn als de adoptieambtenaar over alle dossiers beschikt. Daarvoor zal er dus inderdaad ook met terugwerkende kracht worden gewerkt. Voor mensen die een zelfstandige adoptie hebben gedaan, geldt dit uiteraard niet: het gaat alleen om mensen die een adoptiedossier in handen hebben van derden.

HOOFDSTUK IX

Inzagerecht

Artikel 26

Mevrouw *Mieke Vogels* vraagt waarom de leeftijd voor het inzage-recht werd verlaagd van veertien tot twaalf jaar, wat toch bijzonder jong is. De *minister* verduidelijkt dat dit te maken heeft met

de afstemming op de regelgeving voor integrale jeugdhulp en inzonderheid het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp. Er is immers enige rechtlijnigheid nodig. Bovendien waren er op het terrein ook geen bezwaren, wel integendeel: de overtuiging dat het positief is dat een kind voor de puberteit op de hoogte is, wint duidelijk veld.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* stipt aan dat in §2 wordt gesteld dat de adoptieambtenaar inzage verleent van het adoptiedossier of kennis geeft van zijn weigering “als het gaat om een verzoeker die jonger is dan twaalf jaar”. Dat zou betekenen dat er alleen een weigering kan gebeuren als de verzoeker jonger is dan twaalf jaar. In de memorie van toelichting luidt het echter dat de adoptieambtenaar “geval per geval (zal) dienen na te gaan in welke mate op het verzoek van een geadopteerde tot inzage in zijn dossier kan worden ingegaan”. Als reden wordt daar de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens vermeld. Is dat niet tegenstrijdig met de tekst van het artikel zelf?

De *minister* zegt hierop dat de Raad van State er heeft op gewezen dat het inzagerecht niet onbeperkt is en dat rekening moet worden gehouden met nationale en internationale regels, ter bescherming van bijvoorbeeld rechten of belangen van derden. Het zou echter volstaan dat dit in de memorie van toelichting wordt vermeld.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* wijst erop dat als het om een kind gaat dat ouder is dan twaalf, de adoptieambtenaar op grond van de voorliggende tekst inzage kan weigeren zonder motivering. Hij kan immers inzage weigeren als bijvoorbeeld de wetgeving in het land van de afstandouders verbiedt om persoonlijke gegevens vrij te geven. Met de voorliggende tekst van §2 van artikel 26 moet hij die weigering niet motiveren als de verzoeker twaalf jaar of ouder is.

De *minister* repliceert dat de filosofie van het decreet precies andersom is, omdat werd uitgegaan van de rechten van het kind. Daar gaat het erom dat de adoptieambtenaar verplicht is om inzage te verlenen als de verzoeker twaalf jaar is. In de memorie van toelichting is een bescherming van derden opgenomen.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* blijft erbij dat de voorliggende formulering niet correct is. Zij her-

haalt dat wanneer de adoptieambtenaar op grond van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens inzage weigert aan een kind van twaalf jaar of ouder, dat met deze tekst niet moet worden gemotiveerd. Voor een verzoeker die jonger is dan twaalf jaar, moet de weigering wel worden gemotiveerd. Dat is toch niet logisch.

De heer *Felix Strackx* sluit zich hierbij aan. Met de voorliggende tekst is de enige basis waarop de adoptieambtenaar inzage kan weigeren de leeftijd. Als het anders wordt bedoeld, moet de formulering worden aangepast door de woorden “als het gaat om een verzoeker die jonger is dan twaalf jaar” te schrappen.

De voorzitter stelt voor om de vergadering even te schorsen, zodat een amendement kan worden opgemaakt om de vertolkte bezorgdheid op te vangen.

Een amendement, ingediend door de heer Tom Dehaene, de dames Helga Stevens en Elke Roex, de heer Luc Martens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Bart Caron, strekt ertoe in §1 na de eerste zin de volgende zinnen in te voegen: “De adoptieambtenaar kan inzage weigeren in stukken die de rechten of belangen van derden schaden. Elke weigering wordt gemotiveerd.” (371/2, am. nr. 4).

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* merkt op dat deze aanpassing niet volstaat. Het probleem zit volgens haar vooral bij §2 van dit artikel. De heer *Felix Strackx* sluit zich hierbij aan. Hij blijft erbij dat de woorden “als het gaat om een verzoeker die jonger is dan twaalf jaar” best worden geschrapt.

De voorzitter stelt een tweede schorsing voor.

Een amendement, ingediend door de heer Tom Dehaene, de dames Helga Stevens en Elke Roex, de heer Luc Martens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Bart Caron, strekt ertoe in §2, tweede lid, de woorden “zijn weigering” te vervangen door de woorden “zijn gemotiveerde weigering” (371/2, am. nr. 5).

Een amendement, ingediend door de heer Tom Dehaene, de dames Helga Stevens en Elke Roex, de heer Luc Martens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Bart Caron, strekt ertoe in het

tweede lid van §2 de woorden “als het gaat om een verzoeker die jonger is dan twaalf jaar” te schrappen (371/2, am. nr. 6).

De amendementen 4, 5 en 6 worden bij afzonderlijke stemming aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 26 wordt aangenomen met 13 stemmen.

HOOFDSTUK X

Het toezicht

Artikel 27

Een amendement, ingediend door de heer Tom Dehaene, de dames Helga Stevens en Elke Roex, de heer Luc Martens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Bart Caron, strekt ertoe in §1 de woorden “Steunpunt Nazorg” te vervangen door “Steunpunt Nazorg Adoptie” (371/2, am. nr. 7).

De heer *Tom Dehaene* wijst erop dat het ook hier de rechtzetting van een vergetelheid betreft.

Amendement nr. 7 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het geamendeerde artikel 27 wordt aangenomen met 13 stemmen.

HOOFDSTUK XI

Strafbepalingen

HOOFDSTUK XII

Slotbepalingen

De artikelen 28 tot 30 worden ongewijzigd aangenomen met 13 stemmen.

IV. Stemming over het geheel

Het gewijzigd ontwerp van decreet wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

De Verslaggevers,

De voorzitter,

Tom DEHAENE

Luc MARTENS

Gerda VAN STEENBERGE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen en definities

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Dit decreet is van toepassing op de interlandelijke adoptie van een kind, zijnde een persoon van minder dan achttien jaar.

Artikel 3

In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° interlandelijke adoptie: de adoptie zoals omschreven in artikel 360-2 van het Burgerlijk Wetboek;
- 2° adoptant: een persoon of personen zoals vermeld in artikel 343, §1, van het Burgerlijk Wetboek;
- 3° afstandsouder: een ouder die voor zichzelf heeft uitgemaakt een kind af te staan;
- 4° adoptiebemiddeling: elke activiteit van een tussenpersoon die ertoe strekt een adoptie van een kind te realiseren;
- 5° adoptiedienst: een door de Vlaamse Regering erkende instelling die aan adoptiebemiddeling doet en de eerste nazorg verstrekt;
- 6° buitenlands kanaal: een instantie, instelling of persoon in het herkomstland van het kind die bij interlandelijke adoptie bemiddelt;
- 7° zelfstandige adoptie: de adoptie waarbij de adoptant geen beroep doet op een adoptiedienst en de adoptie zelfstandig tot stand brengt;

8° Vlaamse Centrale Autoriteit: de dienst aangewezen binnen Kind en Gezin, die belast is met de nakoming van de door het Haagse Verdrag opgelegde verplichtingen en opdrachten, vermeld in dit decreet;

9° Vlaamse adoptieambtenaar: de ambtenaar, benoemd binnen de Vlaamse Centrale Autoriteit, die de taken vervult die hem door dit decreet toegewezen worden;

10° Haags Verdrag: het verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van de interlandelijke adoptie, ondertekend in Den Haag op 29 mei 1993.

HOOFDSTUK II

De voorbereidingscentra

AFDELING I

De voorbereiding

Artikel 4

De voorbereiding, vermeld in artikel 346-2, eerste lid, en artikel 361-1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek wordt gevolgd in een door de Vlaamse Regering erkend voorbereidingscentrum.

Na zijn aanmelding verwijst de Vlaamse Centrale Autoriteit de adoptant naar het voorbereidingscentrum van zijn keuze. De voorbereiding wordt gegeven binnen een redelijke termijn nadat de adoptant zich bij het voorbereidingscentrum aangeboden heeft. Aan het einde van de voorbereiding geeft het voorbereidingscentrum aan de adoptant een attest waaruit blijkt dat hij de voorbereiding heeft gevolgd.

Artikel 5

De Vlaamse Regering bepaalt de algemene inhoud en de minimumduur van de voorbereiding.

De Vlaamse Centrale Autoriteit keurt de voorbereidingsprogramma's goed en bepaalt de momenten waarop de voorbereiding wordt gegeven.

De Vlaamse Centrale Autoriteit kan nadere richtlijnen vastleggen met betrekking tot het voorbereidingsprogramma en het volgen ervan door kandidaat-adoptanten.

AFDELING II

Erkenning van de voorbereidingscentra

Artikel 6

§1. De Vlaamse Regering erkent de voorbereidingscentra op advies van de Vlaamse Centrale Autoriteit.

§2. Om erkend te worden moet het voorbereidingscentrum aan de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° uitsluitend doelstellingen zonder winstoogmerk nastreven;
- 2° een goedgekeurd voorbereidingsprogramma kwaliteitsvol aanbieden;
- 3° beschikken over een team dat is samengesteld zoals bepaald door de Vlaamse Regering;
- 4° elke adoptant aanvaarden die zich meldt voor het volgen van een voorbereidingsprogramma;
- 5° de persoonlijke levenssfeer van de adoptant eerbiedigen en, zonder enige vorm van discriminatie, zijn ideologische, godsdienstige en filosofische overtuiging respecteren.

§3. De erkenning wordt verleend voor minimaal twee jaar en maximaal vijf jaar en kan voor dezelfde termijnen worden verlengd. Het erkende voorbereidingscentrum moet, om erkend te blijven of opnieuw erkend te worden, de volgende verplichtingen naleven:

- 1° de discretie en het beroepsgeheim in acht nemen ten aanzien van de informatie die over de adoptanten wordt verkregen;
- 2° regelmatig in het overleg tussen de verschillende actoren interlandelijke adoptie participeren;

3° iedereen die zich voor de voorbereiding aanbiedt, registreren;

4° een jaarverslag opmaken en het in de loop van het eerste trimester dat volgt op het einde van elk boekjaar toesturen aan de Vlaamse Centrale Autoriteit. De inhoud van het jaarverslag wordt door de Vlaamse Regering bepaald.

§4. De Vlaamse Regering kan de in §2 en §3 bedoelde voorwaarden nader omschrijven.

§5. De Vlaamse Regering stelt de procedure vast voor de aanvraag en de hernieuwing van de erkenning van de voorbereidingscentra. Tevens voorziet ze in een beroepsprocedure.

§6. De Vlaamse Regering stelt een programmering van de voorbereidingscentra op.

Artikel 7

De erkenning van een voorbereidingscentrum kan door de Vlaamse Regering worden ingetrokken of geschorst voor de termijn die ze bepaalt als de bepalingen van dit decreet niet worden nageleefd. Bij stopzetting van de activiteiten wordt de erkenning ambtshalve geschrapt.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure inzake intrekking en schorsing van de erkenning.

AFDELING III

Kosten van de voorbereiding en subsidiëring van de voorbereidingscentra

Artikel 8

Een deel van de kostprijs van de voorbereiding is ten laste van de adoptant. De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag dat de adoptant bijdraagt aan de voorbereiding.

De erkende voorbereidingscentra ontvangen de volgende subsidies:

- 1° een jaarlijkse subsidie voor personeels- en werkingskosten;
- 2° een jaarlijkse subsidie op basis van het aantal gerealiseerde voorbereidingssessies.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen voor de subsidiëring van het voorbereidingscentrum.

HOOFDSTUK III

Maatschappelijk onderzoek

AFDELING I

Het maatschappelijk onderzoek

Artikel 9

Het maatschappelijk onderzoek dat krachtens artikel 346-2 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 1231-29, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek door de jeugdrechtbank wordt bevolen, wordt gevoerd door een door de Vlaamse Regering erkende dienst voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie.

Nadat de jeugdrechtbank de adoptant heeft doorverwezen naar een dienst voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie, neemt die dienst onverwijld contact op met de adoptant. De dienst meldt elke nieuwe aanvraag aan de Vlaamse Centrale Autoriteit.

De Vlaamse Centrale Autoriteit kan nadere richtlijnen bepalen inzake de wijze waarop het maatschappelijk onderzoek gevoerd wordt conform artikel 1231-29 van het Gerechtelijk Wetboek en de bepalingen van een samenwerkingsakkoord met de federale overheid.

AFDELING II

De erkenning van de diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie

Artikel 10

§1. De Vlaamse Regering erkent de diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie op advies van de Vlaamse Centrale Autoriteit.

§2. Om erkend te worden moet de dienst voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie aan de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° beschikken over een team dat is samengesteld zoals bepaald door de Vlaamse Regering;
- 2° de persoonlijke levenssfeer van de adoptant eerbiedigen en, zonder enige vorm van discriminatie, zijn ideologische, godsdienstige en filosofische overtuiging respecteren.

§3. De erkenning wordt verleend voor minimaal twee jaar en maximaal vijf jaar en kan voor dezelfde termijnen worden verlengd. De erkende dienst voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie moet, om erkend te blijven of opnieuw erkend te worden, de volgende verplichtingen naleven:

- 1° de discretie en het beroepsgeheim in acht nemen ten aanzien van de informatie die over de adoptanten wordt verkregen;
- 2° regelmatig in het overleg tussen de verschillende actoren van interlandelijke adoptie participeren;
- 3° iedereen die zich voor het maatschappelijk onderzoek aanbiedt, registreren en aanmelden bij de Vlaamse Centrale Autoriteit;

4° een jaarverslag opmaken en het in de loop van het eerste trimester dat volgt op het einde van elk boekjaar toesturen aan de Vlaamse Centrale Autoriteit. De inhoud van het jaarverslag wordt door de Vlaamse Regering bepaald;

5° de taken, vermeld in artikel 9, kwaliteitsvol uitvoeren.

§4. De Vlaamse Regering stelt de procedure vast voor de aanvraag en de hernieuwing van de erkenning van de diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie. Tevens voorziet ze in een beroepsprocedure.

§5. De Vlaamse Regering stelt een programmering van de diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie op.

Artikel 11

De erkenning van een dienst voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie kan door de Vlaamse Regering worden ingetrokken of geschorst voor de termijn die ze bepaalt als de bepalingen van dit decreet niet worden nageleefd. Bij stopzetting van de activiteiten wordt de erkenning ambtshalve geschrapt.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure inzake intrekking en schorsing van de erkenning.

AFDELING III

De subsidiëring van de diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie

Artikel 12

De erkende diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie ontvangen de volgende subsidies:

- 1° een jaarlijkse subsidie voor personeels- en werkingskosten;
- 2° een jaarlijkse subsidie op basis van het aantal gerealiseerde onderzoeken.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen voor de subsidiëring van de dienst voor maat-

schappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie.

HOOFDSTUK IV

Adoptiebemiddeling

AFDELING I

Keuze van de adoptant

Artikel 13

De adoptant van wie in het kader van een interlandelijke adoptie overeenkomstig artikel 1231-31 van het Gerechtelijk Wetboek de bekwaamheid en de geschiktheid om te adopteren is vastgesteld, kan voor adoptiebemiddeling een beroep doen op een erkende adoptiedienst of kan de adoptie zelfstandig tot stand brengen. De adoptant deelt zijn keuze mee aan de Vlaamse Centrale Autoriteit.

AFDELING II

Taken van de adoptiediensten

Artikel 14

§1. Een adoptiedienst treedt op als tussenpersoon inzake adoptie met als taak te bemiddelen en de eerste nazorg te verstrekken.

§2. De taken inzake adoptiebemiddeling zijn:

- 1° mede op grond van de kindstudie, de juridische en sociaal-psychologische adopteerbaarheid van het kind nagaan;
- 2° de adoptanten voorbereiden op de komst van het kind;
- 3° de voortgang van de individuele adoptiedossiers begeleiden;
- 4° een adoptiesamenwerking aangaan met de buitenlandse kanalen die goedgekeurd zijn door de Vlaamse Centrale Autoriteit;
- 5° de adoptie opvolgen zoals bepaald is in de voorschriften en wettelijke bepalingen van de staat van herkomst;

6° de aankomst van het kind in België melden bij de Vlaamse Centrale Autoriteit.

§3. De taken inzake de eerste nazorg zijn:

1° de adoptant en het geadopteerde kind bijstaan na de komst van de geadopteerde in het gezin en nazorg verlenen gedurende de eerste fase van hechting en integratie;

2° de adoptant op de hoogte stellen van de bestaande nazorg voor adopties.

§4. De adoptiedienst stelt een schriftelijke overeenkomst op met elke adoptant waarvoor hij bemiddelt. In die overeenkomst wordt zo exact mogelijk de procedure, de kostprijs, de duur en de gewaarborgde dienstverlening omschreven.

§5. Van ieder adoptiedossier moet de adoptiedienst, binnen vier maanden na de totstandkoming van de adoptie, een kopie bezorgen aan de Vlaamse adoptieambtenaar. De adoptiediensten die bestaan voor de inwerkingtreding van dit decreet moeten, binnen vier maanden na inwerkingtreding, een kopie van alle dossiers van de gerealiseerde adopties die in hun bezit zijn aan de Vlaamse adoptieambtenaar toesturen.

§6. De Vlaamse Regering kan de taken, bepaald in §2 tot §5, nader bepalen.

AFDELING III

Erkenning van de adoptiediensten

Artikel 15

§1. De Vlaamse Regering erkent de adoptiediensten op advies van de Vlaamse Centrale Autoriteit.

§2. Om erkend te worden moet de adoptiedienst aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° optreden als een vereniging zonder winstoogmerk of als een publiekrechtelijke rechtspersoon;

2° adoptiebemiddeling en het verstrekken van de eerste nazorg als voornaamste taak hebben;

3° beschikken over of een beroep kunnen doen op een interdisciplinair team dat is samengesteld zoals bepaald door de Vlaamse Regering;

4° geleid worden door een persoon die beschikt over de kwalificaties zoals bepaald door de Vlaamse Regering;

5° beschikken over voldoende infrastructuur om de opgelegde verplichtingen uit te voeren en de continuïteit van de dienst te verzekeren;

6° de persoonlijke levenssfeer van de adoptant eerbiedigen en, zonder enige vorm van discriminatie, zijn ideologische, godsdienstige en filosofische overtuiging respecteren.

§3. De erkenning wordt verleend voor een periode van minimaal twee jaar en maximaal vijf jaar en kan voor dezelfde termijnen worden verlengd. De erkende adoptiedienst moet, om erkend te blijven of opnieuw erkend te worden, de volgende verplichtingen naleven:

1° elke aanvraag van een adoptant die aan de voorwaarden, vermeld in artikel 13, voldoet, aanvaarden;

2° de taken vermeld in artikel 14 van dit decreet kwaliteitsvol uitvoeren;

3° een jaarverslag opmaken en het in de loop van het eerste trimester dat volgt op het einde van elk boekjaar toesturen aan de Vlaamse Centrale Autoriteit. De inhoud van het jaarverslag wordt door de Vlaamse Regering bepaald;

4° regelmatig participeren in het overleg tussen de verschillende actoren in interlandelijke adoptie.

§4. De Vlaamse Regering stelt de procedure vast voor de aanvraag en de hernieuwing van de erkenning van de adoptiediensten. Tevens voorziet ze in een beroepsprocedure.

§5. De Vlaamse Regering stelt een programmering van de adoptiediensten op.

Artikel 16

§1. De erkenning van de adoptiedienst kan door de Vlaamse Regering worden ingetrokken of geschorst voor de termijn die ze bepaalt als de bepalingen van dit decreet niet worden nageleefd of als een ernstig vermoeden bestaat dat de adoptiebemiddeling niet gebeurt in het belang van het kind. Bij intrekking of schorsing van de erkenning of wanneer een adoptiedienst zijn activiteit stopzet, treft de Vlaamse Centrale Autoriteit maatregelen in verband met afwerking en overdracht van dossiers.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure inzake intrekking en schorsing van de erkenning.

AFDELING IV

Kosten van adoptiebemiddeling en subsidiëring van de adoptiediensten

Artikel 17

§1. De adoptant die voor adoptiebemiddeling een beroep doet op een erkende adoptiedienst betaalt aan de adoptiedienst een forfaitaire bijdrage als bijdrage in de dossierkosten in België, de dossierkosten in het herkomstland en de kosten voor nazorg. Deze forfaitaire bijdrage houdt rekening met het belastbaar inkomen en de gezinssamenstelling van de adoptant.

De Vlaamse Regering bepaalt welke kosten als dossierkosten in België, dossierkosten in het herkomstland en kosten voor nazorg beschouwd worden en stelt de barema's vast. Behalve de reis- en verblijfkosten mogen geen andere kosten door de adoptiedienst aangerekend worden aan de adoptant.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de verdere regels en voorwaarden voor de aanrekening van de bijdragen in de kosten van een adoptie.

Artikel 18

De erkende adoptiediensten ontvangen de volgende subsidies:

- 1° een jaarlijkse subsidie voor personeels- en werkingskosten;
- 2° een jaarlijkse subsidie voor de dossierkosten.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen voor de subsidiëring van de adoptiedienst.

HOOFDSTUK V

De Vlaamse Centrale Autoriteit en de adoptieambtenaar

Artikel 19

§1. De Vlaamse Centrale Autoriteit is de binnen Kind en Gezin aangewezen dienst.

§2. De Vlaamse Centrale Autoriteit is belast met de volgende opdrachten:

- 1° de opdrachten, bepaald in dit decreet;
- 2° informatie verstrekken over alle aspecten van adoptie aan de adoptant;
- 3° de registratie van de adoptanten die zich aanmelden voor adoptie, de doorverwijzing van de adoptant naar een voorbereidingscentrum en de inning van de bijdrage van de adoptant in de kosten van de voorbereiding;
- 4° de registratie van de keuze van de adoptant voor adoptiebemiddeling of zelfstandige adoptie en, bij adoptie via adoptiebemiddeling, het doorsturen van het verslag bedoeld in artikel 1231-32 van het Gerechtelijk Wetboek aan de adoptiedienst die de adoptant gekozen heeft;
- 5° bij zelfstandige adoptie:
 - a) de adoptant op de hoogte brengen van de bestaande nazorg in Vlaanderen;

- b) onderzoek en goedkeuring van het aangebrachte kanaal en het onverwijld doorsturen van het vonnis betreffende de bekwaamheid en de geschiktheid van de adoptant en het verslag, vermeld in artikel 1231-32 van het Gerechtelijk Wetboek, aan de bevoegde autoriteit van de staat van herkomst;
- 6° de opdrachten, vermeld in artikel 361-3 van het Burgerlijk Wetboek;
- 7° de voortgangsrapportage van de adoptie organiseren en bewaken;
- 8° eventueel aan binnenlandse en buitenlandse overheden informatie verstrekken over de regelgeving inzake adoptie alsook over andere relevante gegevens;
- 9° de samenwerking met de buitenlandse overheden bewerkstelligen zodat bij interlandelijke adopties het belang van het kind en zijn fundamentele rechten worden gewaarborgd en de rechtsregels van de gemeenschappen, federale en internationale overheden worden gerespecteerd;
- 10° erkende adoptiediensten begeleiden bij het tot stand brengen van een samenwerkingsverband in het buitenland, concrete bemiddelingsprocedures ontwikkelen en de concrete adoptiebemiddeling evalueren en verbeteren;
- 11° bemiddelen tussen de bevoegde buitenlandse overheden en de erkende Vlaamse diensten;
- 12° buitenlandse kanalen goedkeuren;
- 13° op verzoek van de Vlaamse Regering of op eigen initiatief advies uitbrengen met betrekking tot de intrekking of schorsing van de erkenning van een voorbereidingscentrum, een dienst voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie of een adoptiedienst;
- 14° ter uitvoering van de opdrachten, vastgelegd in punt 6° tot 9°, werkafspraken maken met de federale overheid en de andere gemeenschappen;
- 15° jaarlijks een activiteitenverslag uitbrengen dat wordt bezorgd aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement;
- 16° ontwikkelen of ondersteunen van programma's in binnen- en buitenland die de doelstellingen ondersteunen van het Haags Verdrag en van het Internationaal Verdrag van 20 november 1989 inzake de Rechten van het Kind, door België geratificeerd en goedgekeurd bij de wet van 25 november 1991;
- 17° structureel overleg organiseren tussen alle betrokken partners uit het adoptiewerkveld, namelijk de voorbereidingscentra, de diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie, de adoptiediensten, het Steunpunt Nazorg Adoptie en erkende trefgroepen.
- §3. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen met betrekking tot de werking van de Vlaamse Centrale Autoriteit.

Artikel 20

§1. Binnen de Vlaamse Centrale Autoriteit wordt een Vlaamse adoptieambtenaar benoemd.

§2. De Vlaamse adoptieambtenaar heeft de volgende taken:

- 1° alle dossiers over adoptie bewaren;
- 2° inzage verlenen in de adoptiedossiers volgens de regels bepaald in dit decreet;
- 3° bijstand verlenen aan geadopteerden die op zoek zijn naar gegevens over hun adoptiedossier en eventueel terzake zelf actie ondernemen.

§3. De Vlaamse adoptieambtenaar gaat na of een adoptiedossier dat werd overgedragen door een erkende adoptiedienst of een zelfstandige adoptant volledig is en vraagt, in voorkomend geval, elke nadere informatie op.

HOOFDSTUK VI

Nazorg

Artikel 21

§1. De Vlaamse Regering erkent één vereniging zonder winstoogmerk als Steunpunt Nazorg Adoptie wanneer in de Raad van Bestuur van deze rechtspersoon een vertegenwoordiger zetelt van respectievelijk de adoptiediensten, de voorbereidingscentra, de trefgroepen en de diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie.

§2. Om erkend te kunnen worden en blijven, moet de vereniging zonder winstoogmerk, bedoeld in §1, volgende opdrachten vervullen:

- 1° netwerken opzetten tussen bestaande diensten en projecten die een rol spelen in de nazorg bij adoptie, waartoe zeker gerekend worden: adoptiediensten, voorbereidingscentra, diensten die deel uitmaken van de preventieve en gespecialiseerde zorg, trefgroepen van adoptanten en geadopteerden;
- 2° samen met de diensten en projecten, vermeld in punt 1°, een overkoepelende visie op nazorg uitwerken;
- 3° expertise rond adoptie bevorderen bij het bestaande hulpverleningsaanbod;
- 4° de professionalisering van de nazorg ondersteunen;
- 5° fungeren als aanspreek- en oriëntatiepunt voor geadopteerden, adoptanten en afstandsouders;
- 6° fungeren als expertisecentrum;
- 7° een documentatie- en informatiecentrum uitbouwen;
- 8° advies verlenen op eigen initiatief of op verzoek van de Vlaamse Centrale Autoriteit of de Vlaamse Regering met betrekking tot specifieke nazorginitiatieven en -projecten;
- 9° de trefgroepen inzake adoptie ondersteunen.

Artikel 22

§1. De Vlaamse Regering kan, na advies van de Vlaamse Centrale Autoriteit, een vereniging met als leden adoptanten of geadopteerden of een combinatie van deze personen, als trefgroep erkennen. Om als trefgroep te worden erkend, moet zij voldoen aan de volgende voorwaarden:

- 1° de vorm aannemen van een vereniging zonder winstoogmerk;
- 2° in haar beheersorganen respectievelijk adoptanten of geadopteerden de meerderheid laten uitmaken;
- 3° als doelstelling hebben respectievelijk adoptanten of geadopteerden te ondersteunen en hun belangen te onderkennen en te behartigen.

Artikel 23

§1. De Vlaamse Regering stelt de procedure vast voor de aanvraag en de verlenging van de erkenning van de trefgroepen. Tevens voorziet zij in een beroepsprocedure. De Vlaamse Regering kan bijkomende erkenningsvoorwaarden opleggen.

§2. De erkenning kan door de Vlaamse Regering worden ingetrokken of geschorst voor de termijn die zij bepaalt indien de bepalingen van dit decreet niet worden nageleefd. Bij stopzetting van de activiteiten wordt de erkenning ambtshalve geschrapt. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure inzake intrekking en schorsing van de erkenning.

HOOFDSTUK VII

De zelfstandige adoptie

Artikel 24

§1. Na het vonnis waaruit blijkt dat hij bekwaam en geschikt is om een interlandelijke adoptie aan te gaan, meldt de zelfstandige adoptant zich aan bij de Vlaamse Centrale Autoriteit. Hierbij doet hij, met het oog op de goedkeuring ervan, aangifte van het buitenlandse kanaal dat bij de adoptie bemiddelt.

§2. De adoptant draagt de verantwoordelijkheid voor het goede verloop van de procedure. Binnen vier maanden na de adoptie bezorgt de adoptant een kopie van het adoptiedossier met de gegevens over de afkomst van het kind, namelijk de gegevens over de identiteit van de ouders, de gegevens over het medische verleden van het kind en zijn familie, aan de Vlaamse adoptieambtenaar.

§3. De kosten van de vertaling en de verzending van het dossier vallen ten laste van de adoptant.

§4. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen inzake de zelfstandige adoptie, met inbegrip van het bepalen van de bijdrage in de kosten van de Vlaamse Centrale Autoriteit.

HOOFDSTUK VIII

Dossiers uit het verleden

Artikel 25

Iedereen die in het bezit is van een adoptiedossier van een derde is verplicht een kopie van dat dossier te bezorgen aan de Vlaamse adoptieambtenaar binnen vier maanden na de inwerkingtreding van dit decreet.

HOOFDSTUK IX

Inzagerecht

Artikel 26

§1. Vanaf de leeftijd van twaalf jaar heeft de geadopteerde recht op inzage van zijn adoptiedossier. De adoptieambtenaar kan inzage weigeren in stukken die de rechten of belangen van derden schaden. Elke weigering wordt gemotiveerd. Over het verzoek tot inzage van een geadopteerde die de leeftijd van twaalf jaar nog niet heeft bereikt, wordt door de adoptieambtenaar beslist, rekening houdend met de maturiteit van de verzoeker.

§2. Elke inzage moet schriftelijk aan de adoptieambtenaar worden gevraagd.

Binnen drie maanden na ontvangst van de aanvraag verleent de adoptieambtenaar inzage van het adoptiedossier of geeft hij aan de verzoeker kennis van zijn gemotiveerde weigering. Een kind kan zijn adoptiedossier alleen inzien onder begeleiding.

§3. Elke geadopteerde kan de Vlaamse adoptieambtenaar verzoeken om verdere informatie over zichzelf op te vragen.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor de uitoefening van het inzagerecht.

HOOFDSTUK X

Het toezicht

Artikel 27

§1. De Vlaamse Centrale Autoriteit oefent het toezicht uit op de naleving van de bepalingen van dit decreet. De voorbereidingscentra, de diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie, de adoptiediensten en het Steunpunt Nazorg Adoptie verlenen hun medewerking aan de uitoefening van het toezicht.

§2. Het toezicht op de naleving van de erkenningsvoorwaarden, bepaald in hoofdstukken II, III en IV, wordt op stukken of ter plaatse uitgeoefend. De inspectiedienst heeft ter plaatse toegang tot de individuele adoptiedossiers.

§3. De Vlaamse Regering kan boekhoudkundige regels vastleggen.

§4. De Vlaamse Regering kan de regels voor het toezicht en de bevoegdheid van de Vlaamse Centrale Autoriteit nader bepalen.

HOOFDSTUK XI

Strafbepalingen

Artikel 28

§1. Elke persoon die bij adoptie bemiddelt in de zin van dit decreet, zonder in het bezit te zijn van de vereiste erkenning wordt gestraft met een gevangenisstraf van één tot vijf jaar en met een geldboete van 12,50 euro tot 620 euro.

§2. Elke persoon die enig ongeoorloofd materieel voordeel haalt uit een tussenkomst in een adoptie of die met kennis van zaken een persoon heeft geholpen of bijgestaan om de overtreding te plegen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van één maand tot één jaar en met een geldboete van 2,5 euro tot 25 euro of met één van beide straffen.

§3. De adoptant die in het kader van een zelfstandige adoptie niet binnen vier maanden na de totstandkoming van de adoptie een kopie van de gegevens over de afkomst van het kind, namelijk gegevens over de identiteit van de ouders, gegevens over het medische verleden van het kind en zijn familie, aan de Vlaamse adoptieambtenaar bezorgt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van één maand of met een geldboete van 2,5 euro tot 25 euro.

§4. Iedereen die in het bezit is van een adoptiedossier van een derde en dit dossier niet heeft bezorgd binnen vier maanden na de inwerkingtreding van dit decreet, wordt gestraft met een gevangenisstraf van één maand of met een geldboete van 2,5 tot 25 euro.

HOOFDSTUK XII

Slotbepalingen

Artikel 29

Het decreet van 15 juli 1997 inzake interlandelijke adoptie en het decreet van 30 april 2004 tot regeling van de binnenlandse en interlandelijke adoptie van kinderen wordt opgeheven.

Artikel 30

De Vlaamse Regering bepaalt de maatregelen die nodig zijn om de overgang van het in artikel 29 vermelde decreet naar dit decreet op een coherente manier te laten verlopen.

Artikel 31

De Vlaamse Regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.
